

m n.m.; 14: Košecké Podhradie, Podhradská dolina, boční dolina Velká Tuchyňa, 2,5 km V od obce, 380 m n.m.

Nomenklatura podle: Marhold et Hindák (1998)

Poděkování

Děkuji P. Hájkové, J. Smatanové a M. Valachovičovi za pomoc v terénu, posledně jmenovanému rovněž za pečlivé pročtení textu. Výzkum karpatských pramenišť je podpořen grantem GAČR č. 206/99/1240. Šířeji zaměřený terénní výzkum rostlinných společenstev Strážovských vrchů byl realizován v rámci projektu VEGA č. 7082. Za poskytnutí ubytování děkujeme správě CHKO Strážovské vrchy.

Literatura

- Fajmonová E. (1991): Ohrožené spoločenstvá pramenísk v Strážovských vrchoch. – *Biológia*, Bratislava, 46: 427–433.
- Hájek M. (1998): Mokřadní vegetace Bílých Karpat. – *Sborn. Přírod. Klubu Uherské Hradiště*, Suppl. 4: 1–158.
- Marhold K. et Hindák F. [eds.] (1998): *Zoznam nižších a vyšších rastlín Slovenska*. – 687 p., Veda, Bratislava.
- Novosadová J. (1999): Vegetace lesních pramenišť Hostýnských vrchů, Vsetínských vrchů a Javorníků. – Ms. [dipl. pr., depon. in knihovna katedry botaniky Přír. fak. MU v Brně]
- Valachovič M. (in press): *Montio-Cardaminetea*. – In: Valachovič M., ed., *Rastlinné spoločenstvá Slovenska*. 3. Mokradná vegetácia.
- Zechmeister H. et Mucina L. (1994): Vegetation of European springs: High-rank syntaxa of the *Montio-Cardaminetea*. – *J. Veg. Sci.*, Uppsala, 5: 385–402.

MECHOROSTY VÁPENCOVÉHO LOMU ČERTOVY SCHODY - ZÁPAD

Bryophytes of the calcareous stone-pit Čertovy schody – západ

Hana Franklová

Botanické oddělení Národního muzea, CZ-258 43 Průhonice, Česká republika

Abstract: During a floristical research of a quarry 67 moss species and 2 hepatics were found; 9 species are threatened in the Czech Republic.

Lom Čertovy schody se nachází asi 500 m JV od obce Koněprusy (resp. 5 km J Berouna), na jihovýchodní hranici Českého krasu. Administrativně patří pod Velkolom Čertovy schody a.s. Tmář (dále jen VLČS). Geologický podklad tvoří spodnosedonský vápenc. Nadmořská výška je v rozmezí 338–395 m. Průzkum rozšíření mechorostů je součástí studie flóry a fauny, kterou zpracovávají pracovníci Národního muzea na jižní a jihozápadní stěně v západní části lomu.

Cílem průzkumu bylo zjistit počet druhů mechorostů, které osídlují nově upravené plochy lomu, rychlost vytváření nových společenstev a vhodnost nových úprav terénu pro co nejrychlejší začlenění rekultivovaných ploch do okolní krajiny. Z těchto důvodů bylo nutné zjistit i rozšíření mechorostů v nejbližším okolí lomu. Na jižní a jihozápadní stěně provádí VLČS rekultivaci po etapách již několik let a proto je terén nerovnoměrně porostlý vegetací. Na skalkách a kamenech se nejčastěji vyskytují *Tortella inclinata*, *Encalypta streptocarpa*, *Schistidium crassipilum*, *Grimmia pulvinata*, *Ditrichum flexicaule* a *Tortula muralis*. Zajímavý je dosti hojný výskyt ohroženého druhu *Aloina rigida*, kterému vyhovují suchá a slunná stanoviště, kde je jen malá konkurence ostatních druhů. Na svazích porostlých travou jsou nejvíce zastoupeny *Thuidium abietinum*, *Homalothecium lutescens*, *Rhytidium rugosum* a *Encalypta streptocarpa*. Na

navázkách v okolí cest jsou společenstva tvořené druhy *Barbula unguiculata*, *Didymodon ferrugineus*, *D. rigidulus*, *Encalypta vulgaris*, *Bryum argenteum*, *B. caespiticium*, *Tortella tortuosa*, *T. inclinata* a *Schistidium apocarpum*. Ojedíněle zde rostou *Bryum elegans*, *B. funckii* a *Tortula lanceola*. Zatímco nejstarší část lomu je porostlá mechorosty, neplatí to o nově vytvořených cestách, příkopech a jezírkách, které zde byly uměle vytvořeny ve snaze o rozčlenění etážovitěho terénu, který zde zůstal po těžbě vápence. Navezena jilovitá půda se zbytkem kamenů z těžby je zatím porostlá mechorosty velmi sporadicky. Nachází se zde většinou ruderální druhy nenáročně na podklad, jako např. *Bryum argenteum*, *Ceratodon purpureus* a druhy na lokalitě všeobecně rozšířené - *Tortella inclinata*, *Encalypta streptocarpa* a *Thuidium abietinum*. V porovnání s počtem druhů, které rostou v okolí lomu je otázkou, zda je navezená půda vhodným materiálem pro rekultivaci. Na vrcholu stěny jsou husté porosty keřů a stromů. Na nich (hlavně na starých kmenech dubu pýřitého) rostou *Amblystegium subtile*, *Bryum subelegans* a *Syntrichia virescens*.

Celkově bylo nalezeno na jižní a jihozápadní stěně lomu 69 druhů (67 mechů a 2 játrovky). Zajímavý je výskyt 9 ohrožených druhů (sensu Váňa 1995).

Nomenklatura je použita podle práce Váňa (1997).

Seznam zjištěných druhů mechorostů

Já t r o v k y

Pellia endiviifolia – *Plagiochila porelloides*

M e c h y

Aloina rigida – *Amblystegium confervoides* – *A. serpens* – *A. subtile* – *Barbula convoluta* – *B. unguiculata* – *Brachythecium albicans* – *B. glareosum* – *B. populeum* – *B. rutabulum* – *B. salebrosum* – *B. starkei* – *B. velutinum* – *Bryoerythrophyllum recurvirostre* – *Bryum argenteum* – *B. bicolor* – *B. caespiticium* – *B. capillare* – *B. elegans* – *B. funckii* – *B. subelegans* – *Calliergonella cuspidata* – *Campylophyllum halleri* – *Ceratodon purpureus* – *Cirriphyllum tommasinii* – *Didymodon ferrugineus* – *D. rigidulus* – *Distichium capillaceum* – *Ditrichum flexicaule* – *Encalypta streptocarpa* – *E. vulgaris* – *Eurhynchium crassinervium* – *E. hians* – *E. pulchellum* – *Fissidens taxifolius* – *Grimmia pulvinata* – *Homalothecium lutescens* – *H. sericeum* – *Hypnum cupressiforme* – *H. vaucheri* – *Leskea polycarpa* – *Orthotrichum affine* – *O. diaphanum* – *Plagiomnium rostratum* – *Pseudoleskeella catenulata* – *Pylaisia polyantha* – *Racomitrium heterostichum* – *Rhytidium rugosum* – *Rhynchostegium murale* – *Schistidium apocarpum* – *S. brunescens* – *S. crassipilum* – *S. singarense* – *Scleropodium purum* – *Syntrichia intermedia* – *S. ruralis* – *S. virescens* – *Thuidium abietinum* – *T. delicatulum* – *T. philibertii* – *Tortella inclinata* – *T. tortuosa* – *Tortula lanceola* – *T. muralis* – *T. protobryoides*.

(! = ohrožený druh sensu Váňa 1995)

Literatura

- Váňa J. (1995): Předběžný seznam ohrožených mechorostů České republiky. II. Mechy (Bryophyta). – *Preslia* 67: 173-180.
 Váňa J. (1997): Bryophytes of the Czech Republic - an annotated check-list of species (1). – *Novit. Bot. Univ. Carol., Praha*, 11: 39-89.